MÄNTTÄ-VILPPULA TAIDEKAUPUNKI

Lausunto Mänttä-Vilppulan Mustanlahden datakeskushankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmaan

Mänttä-Vilppulan kaupunki näkee hyvänä asiana sen, että hankkeesta laaditaan ympäristövaikutusten arviointi. Ympäristövaikutusten arvioinnin tarpeen on laukaissut (300 MW) varavoiman järjestäminen datakeskukselle. Vaikka syy arvioinnin laatimiseen on varavoimassa, vaikutusten arviointi antaa samalla paljon arvokasta tietoa hankkeen vaikutuksista.

Mänttä-Vilppulan kaupunki antaa seuraavan lausunnon ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta:

Ympäristön kuvausta kohdassa 1.2. tulisi täydentää Mäntänvuoren Natura 2000-alueen osalta.

YVA-ohjelmassa on tunnistettu kattavasti todennäköisesti merkittäviä ympäristövaikutuksia ja niiden yhteisvaikutusten merkitys. Kaupunki pyytää pitämään taulukko 3:n listauksen ajantasaisena vaikutusten arvioinnin edetessä ja tuo viipymättä tietoon hankkeita, jotka voivat aiheuttaa yhteisvaikutuksia, mikäli sellaisia kaupungin tiedossa on.

Vaikutusten arviontiin tulee lisätä kolmas, käytön jälkeinen vaihe. Alue on laaja, yhden omistajan alue, jolloin myös sen käytön päättyessä korostunut riski sille, että aluetta ei saada sujuvasti siirrettyä uuteen käyttöön tai entistettyä metsätalouskäyttöön. Jos alueen käyttö tulevaisuudessa lopetetaan tai yhtiö ajautuu konkurssiin, ei saa tulla sellaista tilannetta, jossa ympäristöriskit toteutuvat huolenpidon ja varautumisen puutteiden vuoksi.

Mänttä-Vilppulan kaupunki pyytää kiinnittämään huomiota erityisesti seuraaviin listattuihin vaikutuksiin ja esittämään kielteisiin vaikutuksiin lievennyskeinoja. Osa seuraavassa esitetyistä vaikutuksista on ohjelmassa jo otettu huomioon, mutta käytyjen keskusteluiden ja yhteydenottojen perusteella niihin halutaan käytettävän erityistä tarkkuutta. Kaupunki pyytää kiinnittämään kaikessa erityistä huomiota siihen, miten hankkeen eri osa-alueet

MÄNTTÄ-VILPPULA TAIDEKAUPUNKI

vaikuttavat Mänttä-Vilppulan ja hankealueen lähiseudun asukkaisiin ja esittämään negatiivisiin vaikutuksiin lievennyskeinoja.

1. Vaikutukset sähköjärjestelmään

- kantaverkkoon kohdistuvia vaikutuksia kuten kantaverkon vahvistamisen tarpeet (vaikutukset maankäyttöön, metsäkato, taakanjako)
- sähkön riittävyys ja liittymien saatavuus (vaikutukset elinkeinoelämän kilpailuun ja kotitalouksille)

2. Turvallisuus ja varautuminen

- pitkittyneet häiriötilanteet ja niiden vaikutukset (päästöt, melu, logistiikka, ympäristöriskit ja liikenne)
- Varavoima-, jäähdytys- ja UPS-järjestelmien ympäristöriskit (päästöt ja niiden hallinta, paloriskit ja sammutusvesien hallinta, elinkaari ja kierrätys, vesistö- ja maaperäriskit)

3. Lämpövaikutukset, hukkalämmön hyödyntäminen ja vaikutukset ilmastoon

- Hukkalämmön vaikutukset paikallisesti ja laajemmin ilmastoon ja alueen eliöstöön siinä tapauksessa, että hukkalämpöä ei hyödynnetä
- Hukkalämmön hyödyntämisen mahdollisuudet ja vaatimukset

4. Luonto ja maaperä

- Natura-2000 –alueen arvioinnissa tulee noudattaa erityistä tarkkuutta ja huolehtia, että arviointi perustuu riittäviin tietoihin kuten maastoselvityksiin
- Estevaikutuksien lieventämiseen ja ekologisten yhteyksien järjestämiseen alueella tulee esittää keinoja
- Muutokset maa- ja kallioperään tulee myös arvioida huolellisesti

MÄNTTÄ-VILPPULA TAIDEKAUPUNKI

5. Vaikutukset veteen

- Hulevesien ja valumien hallinta
- Vaikutukset pintavesiin, pohjaveteen, alapuolisin vesistöihin sekä vesihuollon järjestämiseen (vesihuollon kuormitus ja riskit)

6. Meluvaikutukset

- Meluvaikutukset on kiitettävästi tunnistettu yleisellä tasolla, mutta myös matalataajuinen melu ja infraäänet tulee huomioida arvioinnissa

7. Aluekehitys ja aluetalous

- Vaikutukset alueen yritystoimintaan ja elinkeinoihin (alueelliset kehitysmahdollisuudet ja synergiaedut)
- Liikennejärjestelmien kehittämisen tarpeet (uudet hankkeet tai olemassa olevien muutostarpeet)

Seurantaryhmän perustaminen nähdään hyväksi tavaksi saada laajasti tietoa eri toimijoilta ja mahdollistaa eri näkemysten kerääminen yhteen. Seurantaryhmään kuuluu laajasti eri toimijoita kuten Ruoveden-Kuoreveden kalatalousalue, Mänttä Seura ja Mäntän seudun riistanhoitoyhdistys. Kaupunki kannustaa osallistamaan toimijoita edelleen mahdollisimman laajasti ympäristövaikutusten arviointityöhön. Esimerkiksi Riistakeskus, Mäntänvuoren partiolaiset ry ja kelkkailuseura Koillis-Pirkan Safarikelkkailijat ry ovat sellaisia toimijoita, joita olisi hyvä pyytää mukaan arviointityöhön.

Asukaskysely nähdään myös hyvänä tapana arvioida vaikutusten merkittävyyttä paikallisten kokemuksien, huolenaiheiden ja näkemyksien kautta. Kaupunki pyytää kiinnittämään erityistä huomiota kyselyn huolelliseen valmisteluun ja laajaan tiedottamiseen, jotta saadaan asukkaiden näkemykset tietoon mahdollisimman laajasti.

MÄNTTÄ-VILPPULA TAIDEKAUPUNKI

Ympäristön nykytilan kuvausta tulisi täydentää ainakin nykyisen sähköverkon ja alueen asukkaiden elinolosuhteiden osalta, jotta se olisi mahdollisimman tarkka suhteessa todennäköisesti merkittäviin ympäristövaikutuksiin.

Ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa todennäköisesti ei merkittäviksi ympäristövaikutuksiksi luokitellut vaikutukset tulee myös tutkia huolellisesti ja tarvittaessa siirtää todennäköisesti merkittäviin ympäristövaikutuksiin, mikäli selvitykset, lausunnot, seurantaryhmäyhteistyö tai asukaskysely antavat siihen aihetta.

Päätös 27.10.2026 § 133

Kaupunkikehityslautakunta

Mänttä-Vilppulan kaupunki